

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 4.

Oktober 1909.

7de aargang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingenior J. G. Thaulow.

ANDRAGENDE OM STATS BIDRAG FOR BUDGETTERMINEN 1910—11

DET NORSKE MYRSELSKAPS STYRE har i møte den 28 oktober indsendt til Det Kgl. Landbruksdepartement andragende om et statsbidrag stort 16 000 kr. for næste budgettermin.

I andragendet fremholder styret blandt andet:

I det kommende aar agter selskapet at fortsætte virksomheten i samme spor som hittil.

Det vilde være meget ønskelig om selskapet kunde besørge planmæssige undersøkelser med nøiagtige opmaalinger og kartlægninger av alle forekommende myrer inden hvert enkelt amt og efterhaanden utgi karter visende alle myrers beliggenhet, samt beskrivelser av samme, for at kunne istandbringe paalidelige opgaver over vort lands myrforekomster og disses utnyttelsesmuligheter. Som bekjendt har agronom *Stangeland* i sin tid utarbeidet enkelte saadanne karter med beskrivelser, som er utgit av Norges Geologiske Undersøkelser, og det ville være heldig, om dette arbeide kunde fortsættes. Da særlig opmaaling og kartlægning kræver megen tid, blir de fleste myrundersøkelser, som nu utføres av selskapets tjenestemænd, væsentlig kun indskrænket til ved boringer at bringe paa det rene, hvordan vedkommende myr paa heldigste maate kan utnyttes. Først naar utnyttelsen skal utføres blir undersøkelsen mer omfattende. Desuten foreligger, som bekjendt, saa mange andragender, at disse nu ikke alle kan besørges i de korte sommermaaneder, og disse andragender er fra alle deler av landet, saa at der ikke blir anledning til en planmæssig undersøkelse av alle forekommende myrer inden hvert enkelt distrikt. Hertil kræves en særskilt tjenestemand, som kun skulle befatte sig med dette arbeide. Efterhvert som der aapnes fler og fler muligheter for vore mange myrstrækningers utnyttelse, blir der ogsaa sterkere behov for mere fuldstændige opgaver om vore myrer, og foruten den almindelige interesse som knytter sig hertil,

vil saadanne opgaver utvilsomt bidra til en øket foretagsomhet og utnyttelse av vore myrer.

Paa budgettet for næste aar opføres derfor 3000 kr. til *løn og reiseutgifter for en torvingeniørassistent* for snarest mulig at kunne paabegynde denne virksomhet. Selskapet har hittil i »Meddelelserne« utgit tabellariske opgaver over undersøkte myrer med forskjellige opplysninger om samme, og dette vil bli fortsat.

Selskapet har indtil nu faat *prøver* fra de av selskapets tjenestemænd *undersøkte myrstrækninger analysert* ved Statens Kemiske Kontrolstationer uten avgift. Stationsbestyrerne meddeler nu, at de helst ønsker, at selskapet for fremtiden betaler analysernes kostende, hvorfor der paa budgettet for næste aar opføres 200 kr. hertil.

Da det har vist sig umulig at faa noget privat firma til at eksperimentere med konstruktion av en liten brændtorvmaskine og konkurrere om den av selskapet opstilte præmie, agter selskapet selv at la utføre og foreta de nødvendige prøver med en eller flere saadanne. Det beløp — 500 kr. — som tidligere har været opført til præmie for saadanne maskiner, overføres derfor nu til *konstruktion, utførelse og prøvning av nye brændtorvmaskiner for gaardsbruk*.

Efterhvert som *Forsøksstationen paa Mæresmyren* utvides, økes ogsaa utgiftene ved samme. For indeværende kalenderaar var budgettert 2000 kr. til forsøksstationens drift og nyanskaffelser. Dette beløp er imidlertid overskredet, hvorfor der for næste aar optøres 3000 kr. hertil. Forsøksstationen maa saaledes anskaffe sig en egen arbeidshest foruten flere nye redskaper.

Da selskapet er kommet til kundskap om, at myrkonsulent *Glærum* er ansøker til begge de nyoprettede stillinger som ledere av statens forsøksstationer i plantekultur vestenfjelds og nordenfjelds og derfor høist sandsynlig blir ansat i en av disse stillinger, maa selskapet bli nødt til at ansætte en *ny myrkonsulent*.

Selskapets styre har forrige aar besluttet ikke at kunne tilraade nogen sammenslutning av den allerede oprettede myrforsøksstation paa Mæresmyren med en eventuel forsøksstation for plantekultur paa fast mark i Sparbu og har bestemt uttalt ønsket om at kunne bibeholde den nuværende ordning uforandret, hvorimot styret anser et samarbeide mellem de to stationer gavnlig. Selskapets styre er senere yderligere bestyrket i, at denne opfatning er den absolut rette.

Foruten bestyrelsen av myrforsøksstationen er myrkonsulenten nu ogsaa agronomisk leder av Mæresmyrens opdyrkning ved straffanger. Dertil kommer administrationen av de spredte forsøk og bearbeidelse av de mange forsøksresultater. Desuten foredragsreiser og den ikke mindst vigtige veiledning i myrdyrkning rundt om i landet. Av de indkomne 83 andragender om veiledning i myrdyrkning har myrkonsulenten iaar ikke kunnet avse tid til at besørge mer en 27 eller omtrent tredjeparten. Det fremgaar herav med tilstrækkelig tydelighet, at myrkonsulenten har sin tid fuldstændig optat med sine specielle gjøre-

maal. Forat en myrkonsulent skal kunne optræde med den tilstrækkelige autoritet, maa han være knyttet til en forsøksstation, saaat konsulentvirksomheten og forsøksvirksomheten ikke kan adskilles. Derimot vil det snart bli nødvendig at ansætte en assistent, som da efterhaanden ogsaa kan overta en del av konsulentvirksomheten.

Som bekjendt er den nuværende myrkonsulent utdannet som saadan væsentlig ved selskapets bistand. Dels ved det stipendium selskapet tildelte ham av selskapets ved private bidrag erholdte midler, dels ved erfaringerne fra virksomheten i selskapets tjeneste. Naar myrkonsulenten nu efter al sandsynlighet blir ansat i statens tjeneste, maa selskapet søke at faa utdannet en ny mand, hvorfor et beløp av 1200 kr. opføres paa budgettet for kommende aar som et *stipendium* til dette øiemed.

Sekretærens løn er paa budgettet for næste aar forhøiet med 800 kr.

Som en ny post paa budgettet kommer utgifter til *kontorlokale* og *kontorhjælp*, der er opført med 1000 kr.

Selskapet søkte forrige aar om et statsbidrag, stort 10 000 kr., og blev der av Stortinget bevilget 9 000 kr. Naar selskapet nu søker om et høiere beløp, da er det i fuld forvisning om, at den sak, selskapet arbeider for, allerede har og i fremtiden endmere vil faa stor betydning for vort land.

Frugten av selskapets virksomhet kan vanskelig angives ved talopgaver, idet selskapets indflydelse for en stor del er indirekte. Eksempelvis kan nævnes de mange torvstrølag, som i de allerfleste tilfælder er kommet istand ved amtsagronomernes hjælp. Men samtidig har selskapet gjennom sine skrifter og foredrag saavelsom ved de meddelelser selskapet har git landbrukspressen og ikke mindst dagspressen i høi grad bidrat til at sprede kundskap om torvstrølagenes betydning rundt om i landet. I aaret 1902, da myrselskapet blev stiftet, var der, i henhold til de oplysninger selskapet har søkt at erholde, ca. 35 torvstrølag og ca. 18 større og mindre private torvstrøfabrikker eller tilsammen ca. 45 *torvstrøanlæg* i det hele land. Nu i aaret 1909 er antallet vokset til ca. 220 torvstrølag og ca. 50 større og mindre private torvstrøfabrikker eller tilsammen ca. 270 *torvstrøanlæg*.

Antallet av *brændtorvfabrikker* var i aaret 1902, saa vidt selskapet har kunnet bringe i erfaring, 16 og uagtet enkelte av forskjellige grunde senere er nedlagt, er antallet nu vokset til 34.

Om *myr dyrkingen* kan siges, at særlig efter at selskapet begyndte sin forsøksvirksomhet, har gaardbrukerne rundt om i bygderne mer og mer faat øie op for betydningen av at opdyrke sine dertil skikkede myrer. Herom vidner ikke mindst, at der iaar forelaa 83 andragender om veiledning i myr dyrking.
